

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola, Hudlice 147, okres Beroun

267 03 Hudlice 147

Identifikátor školy: 600 042 979

Zřizovatel: Obec Hudlice, Hudlice 355, 267 03 Hudlice

Školský úřad Beroun, S. K. Neumanna 1141, 266 01 Beroun

Termín konání orientační inspekce: 5. - 6. leden 2000

Čj.	022 10/00-5067
Signatura	ob2bt107

Statistické údaje o škole

Základní škola, Hudlice 147, okres Beroun, je neúplná základní škola. Ve školním roce 1999/2000 má celkem pět tříd (1. - 5. ročník) se 78 žáky. Kromě místních žáků navštěvují školu ještě žáci dojíždějící z okolních obcí - především z Otročiněvsí a Nového Jáchymova. Součástí školy je školní družina.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Časová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá schváleným učebním plánům. Časové tematické plány byly předloženy jen dvěma vyučujícími. Porušení osnov ve výuce nebylo zjištěno. Škola organizuje pro žáky se specifickou poruchou učení nápravnou výuku. Je zaveden zájmový útvar Dramatický kroužek.

Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou pěkně upravené. Učební pomůcky jsou již zastaralé a dle finančních možností se obměňují.

Personální podmínky výuky jsou vynikající, český jazyk vyučují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

U tří vyučujících měly hodiny jasně stanoven cíl a velmi dobře promyšlenou strukturu. Vyučování probíhalo různými formami a metodami práce. Efektivně byly zařazovány herní prvky výuky, vyučující průběžně realizovaly zpětnou vazbu; využívaly různé učební pomůcky, dbaly na názornost. Dokázaly vzbudit zájem žáků o učení a dát jim možnost prožít radost z úspěchu. Žáci byli vedeni k sebehodnocení a k hodnocení výkonů druhých.

U nezkušené vyučující nebyly stavby hodin dobře promyšleny, vyučování nebylo nápadité, převažoval frontální způsob výuky. Nebyly využity činnostní formy učení.

Ve zbývajících méně zdařilých hodinách nebyla zařazena relaxační cvičení, nedostatky se projevíly v organizaci vyučovacího procesu. Ve dvou vyučovacích jednotkách nebyla jasně stanovena pravidla komunikace. Chybělo závěrečné shrnutí učiva nebo zhodnocení.

V hodinách českého jazyka byly uplatňovány mezipředmětové vazby, regionální prvky, žáci měli možnost příležitostně vyjádřit své názory, zkušenosti a pocity. Byli vedeni k vyhledávání informací i k aplikaci učiva. Žáci byli hodnoceni známkou nebo slovní pochvalou. Menší pozornost je věnována vstupní motivaci.

Celkově sledovaná výuka českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá až dobrá.

Matematika

Předmětu vyučují třídní učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Časové tematické plány učiva, které vypracovaly, odpovídají osnovám schváleného vzdělávacího programu, mají ale různou kvalitu. Výuka probíhala v kmenových učebnách, jejichž prostorové uspořádání vesměs umožňuje dodržovat psychohygienické zásady. Úroveň materiálních podmínek je mírně rozdílná, nedostatečné je však vybavení didaktickou technikou. Hospitováno bylo celkem pět hodin - po jedné v každé třídě.

Vyučovací hodiny tří zkušených učitelek měly zřetelně stanoven vzdělávací cíl a promyšlenou stavbu, byly velmi dobře organizačně připraveny a materiálně zajištěny vhodnými pomůckami a pracovními listy. Velmi dobré vzájemné vztahy a pozitivní pracovní atmosféra podněcovaly

zájem a spolupráci dětí. Zejména ve druhé třídě byla zřetelná vysoká míra motivace včetně průběžného stimulování výkonu, názornost a uvážlivé střídání mnoha forem práce byly východiskem pro celkovou dynamičnost výuky; vyučující cílevědomým a systematickým postupem využívala přirozené zvědavosti a soutěživosti žáků, poskytovala jim dostatek prostoru pro samostatnou práci a důsledně je vedla k osobní odpovědnosti i k sebekontrolě.

Výuka ve zbývajících dvou hodinách nebyla z hlediska struktury, výběru aktivizujících metod a forem práce, učebních pomůcek i logické návaznosti obsahu učiva koncepčně promyšlena. Měla charakter tradičního vyučování, činnosti se soustřeďovaly především na práci s učebnicí a pracovním sešitem, příležitostně zařazení některých samostatných činností žáků bylo samoučelné. Závažným nedostatkem bylo nestanovení cíle hodiny i chybějící závěrečné zhodnocení.

Ve všech hodinách byl patrný individuální přístup učitelek k žákům a průběžná kontrola jejich výsledků, shrnutí a zhodnocení práce v závěru však realizovaly jen první tři.

Písemný projev žáků je ve všech třídách sledován, jeho úroveň je celkově průměrná.

Sledované hodiny matematiky byly hodnoceny v rozsahu vynikající až s citelně slabými místy.

Prvouka

Ve druhé a třetí třídě vyučují předmět kvalifikované třídní učitelky s dlouholetou praxí, v první třídě vychovatelka školní družiny. Časové tematické plány korespondují s učebními osnovami, materiální i psychohygienické podmínky pro výuku jsou dobré.

Byly hospitovány dvě hodiny prvouky v první a ve třetí třídě.

V první třídě navodila vyučující vstřícnou pracovní atmosféru, která příznivě ovlivňovala celý vyučovací proces. Žáci s ní velmi dobře spolupracovali, zadané úkoly plnili s nadšením. V hodině převažovala metoda řízeného rozhovoru, byla ale prokládána skupinovou prací i samostatnými činnostmi. Učitelka účelně využívala dosavadní znalosti a zkušenosti žáků, neznámé pojmy stejně jako tradice Tří králů, kterými učivo aktualizovala, dětem srozumitelně vysvětlila. V průběhu hodiny byly zařazeny relaxační prvky, nechybělo ani shrnutí učiva a zhodnocení v jejím závěru.

Výuka ve třetí třídě byla materiálně sice zajištěna, důsledkem nevhodné stavby hodiny, nesystematické organizace práce i absencí pravidel komunikace byl její průběh chaotický. Protože nebyl stanoven cíl hodiny, žáci nevěděli, na co se mají při prohlížení knih a obrazů soustředit; dodatečně formulované úkoly mohli pak plnit jen obtížně. Nízká míra názornosti bez prožitkovosti učení vedla k pasivitě dětí. Část nemotivovaných žáků pak často vyrušovala a působila problémy, k jejich uvolněnému chování byla ale učitelka velmi benevolentní. Neefektivní hodina měla citelně slabá místa.

Výuka prvouky byla v jedné hodině hodnocena jako dobrá, ve druhé s výraznými nedostatky.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzdělávání je silně ovlivněno kvalitou osobnosti jednotlivých vyučujících. Výuka českého jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá až dobrá, matematiky v rozsahu vynikající až ještě vyhovující, prvouky jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční záměry nejsou písemně zpracovány. Ředitelka má sestavenou tzv. *Koncepci školy do roku 2000* (ze dne 31. srpna 1999). Zahrnuje deset úkolů obecného charakteru pro oblast výchovně vzdělávací a materiálně technickou. Má zpracován dokument s názvem *Výhledový plán vzdělávání a výchovného působení* (ze dne 30. srpna 1999), který je platný pro školní rok 1999/2000. Obsah je rozčleněn do částí: *Oblast vzdělávací, Oblast výchovná, Oblast materiální, Spolupráce s ostatními subjekty*. Jedná se jen o obecné teze. Konkrétně rozpracované úkoly do jednotlivých měsíců a stanovení osobní zodpovědnosti tento plán neobsahuje. Není patrné, co již bylo splněno.

Byl předložen *Plán kontrol*, který zachycuje jednotlivé úkoly v obecné rovině. Dokument není datován ani podepsán.

Výuka ve škole probíhá dle schváleného učebního programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Kontrolou bylo zjištěno, že hudební výchova v prvním až pátém ročníku a výtvarná výchova v prvním a druhém ročníku je dotována nižším počtem hodin, než stanovují učební plány.

Individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými poruchami učení nebyly předloženy (zpracovány).

Časové tematické plány učiva od jednotlivých vyučujících ředitelka nevyžaduje.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování má výrazné nedostatky.

Organizování

Ředitelka má zpracovány dokumenty *Náplň práce učitele a Náplň práce vychovatele školní družiny*, s nimiž byly příslušné vyučující seznámeny, což stvrdily svým podpisem. Z obsahu těchto materiálů není jasný termín projednání. Náplň práce výchovné poradkyně nebyla v době inspekce písemně stanovena. Ústně je dohodnuto, kdo v době nepřítomnosti ředitelky ji zastupuje.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně (data konání nejsou předem plánována). Zápisy z jednání mají dobrou vypovídací hodnotu.

Organizaci výchovně vzdělávací činnosti upravuje školní řád a rozvrh hodin. Školní řád obsahuje nejen povinnosti žáků, ale i jejich práva.

Informace uvnitř školy jsou předávány bez problémů. Ze strany ředitelky převládá osobní jednání. K zajištění informovanosti vyučujících je využíván oběžník a nástěnka ve sborovně.

Třídní schůzky se konají dvakrát ročně (obvykle v listopadu a v květnu). Rodiče mají možnost kdykoli navštívit školu. Průběžně jsou informováni o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žakovských knížek a zápisníků.

Škola se prezentuje na veřejnosti kulturními a sportovními vystoupeními, výstavkami prací žáků. Písemné zprávy o životě školy jsou zveřejňovány v místní vývěskové skříňce, v regionálním a místním tisku (Berounský deník, Zpravodaj). O dění ve škole informuje výroční zpráva, v níž se vyskytují některé nepřesnosti (např. "Pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s výroční zprávou na *pracovní poradě* dne 2. 9. 1999". Pracovní porady se ve škole však nekonají, nejsou o nich vedeny žádné záznamy. Nepřesný je rovněž údaj o *Radě školy* uvedený na str. 1 - Rada školy ve smyslu § 17a - h zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, není ustavena).

Organizační struktura je funkční. Vnitřní a vnější informační systém je na velmi dobré úrovni. Celkově je organizování hodnoceno jako dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení a motivování pracovníků uplatňuje ředitelka styl řízení, který je založen na odpovědnosti, iniciativě a pracovní aktivitě jednotlivců. Operativní řízení, spočívající především v každodenním osobním kontaktu všech členů pedagogického sboru, je funkční.

Dalšího vzdělávání se učitelé v současné době zúčastňují jen příležitostně, v závislosti na organizačních a finančních možnostech školy. Využívají nabídek Pedagogického centra v Praze a Střediska služeb škole v Berouně, zaměřených zejména k modernizaci vyučování. Z průběhu a výsledků sledovaných hodin ale vyplývá, že formativní účinek tohoto vzdělávání i působení ředitelky školy na dvě vyučující, v jejichž pedagogické práci byla zřetelná absence progresivních metod a forem výuky i schopnosti vytvářet a podporovat pozitivní klima třídy je nízký.

Kritéria hodnocení zaměstnanců pro přidělování nadtarifních složek platu jsou vypracována jako výčet hledisek postihujících převážně činnost nad rámec běžné pracovní povinnosti. Osobní příplatky jsou v rámci finančních možností školy diferencovány. Protože jsou celkově ale nízké, nemohou mít dostatečnou motivační funkci. Pedagogičtí pracovníci jsou hodnoceni jen při hospitační činnosti, pravidelné cyklické hodnocení není zavedeno.

Operativní řízení je funkční, vedení a motivování pracovníků však vykazuje některá citelně slabá místa.

Kontrolní mechanismy

Stručný plán kontrolní činnosti pro školní rok 1999/2000, strukturovaný do časových intervalů (úkoly sledované pololetně, čtvrtletně a soustavně), postihuje převážně třídní a žákovskou dokumentaci, zahrnuje i plnění osnov a kvalitu úklidu. Metody, formy a prostředky kontroly stanoveny nejsou, záznamy o průběžném plnění se jen ojediněle vyskytují v sešitu se zápisy z hospitací. Z inspekčních zjištění vyplývá, že četnost 6 až 10 hospitací ročně je vzhledem k nižší kvalitě výchovně vzdělávacího procesu dvou vyučujících nedostačující a má celkově nízkou účinnost. Při rozbořech hodin zhlédnutých společně se školními inspektory dokázala ředitelka pedagogickou problematiku vyučovacích hodin v podstatě vystihnout, učitelům závěry sdělit a případně poskytnout i metodickou pomoc.

Závěry z kontrolní činnosti jsou na jednáních pedagogické rady projednávány jen sporadicky. Ke zjištění úrovně výsledků kvality vzdělávání využívá ředitelka školy kontrolních prověrek zadávaných vyučujícími daného předmětu, v roce 1997/98 byly v pátém ročníku realizovány testy projektu Kalibro.

Kontrolní mechanismy ve škole jsou zavedeny, v jejich účinném uplatňování však jsou dosud slabá místa.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vykazuje nedostatky, úroveň a funkčnost organizačního uspořádání školy jsou průměrné. Operativní řízení je funkční. V oblasti vedení a motivování pracovníků i kontrolních mechanismů jsou citelně slabá místa.

Celkově v oblasti řízení převažují slabá místa.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Beroun o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 82/96 ze dne 19. února 1996
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 1999
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy
- Řád školy, Provozní řád tělocvičny, Provozní řád školní družiny, rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99
- Žákovské knížky, notýsky a sešity
- Hospitační záznamy
- Dokumenty zpracované ředitelkou školy: Koncepce školy do roku 2000, Výhledový plán vzdělávacího a výchovného působení, Náplň práce vychovatele školní družiny, Náplň práce učitele, Plán kontrol, Informační systém
- Inspekční zpráva čj. ČŠI/61/97/Ki ze dne 14. října 1997

ZÁVĚR

Personální podmínky v českém jazyce a matematice jsou vynikající, v prvouce velmi dobré. Materiální podmínky ve sledovaných předmětech jsou průměrné.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných vyučovacích předmětech je celkově hodnocena jako průměrná.

V oblasti řízení jsou na základě zjištěných skutečností citelně slabá místa.

V průběhu inspekční činnosti nebylo shledáno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu, porušení obecně platných právních předpisů bylo zjištěno v jednom případě (neplnění učebních plánů hudební a výtvarné výchovy).

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

Řízení školy je na základě zjištěných skutečností celkově hodnoceno jako ještě vyhovující.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	Mgr. Miroslava Březinová v. r.
Člen týmu	Jan Zapach	Jan Zapach v. r.

V Berouně dne 11. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. únor 2000

Razítko

Ředitelka školy

Anna Vávrová

Podpis

Alena Vávrová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Beroun	2000-03-14	Perglerová
Zřizovatel: Obec Hudlice	2000-03-14	022 91/00-5067

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.